

Anadolu'da Madencilik Tarihçesiyle İlgili Yeni Bir Bulgu; Giresun-Espiye-Çımaklı Eski Bakır İşletmesi

*A New Discovery on the History of Mining in Anatolia;
An Ancient Copper Mining Operation at Çımaklı in Espiye Area, Giresun*

Ahmet KARTALKANAT

MTA Maden Etüt ve Arama Dairesi Başkanlığı, Ankara

ÖZ

M.T.A Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen 'Anadolu'da Madencilik Tarihçesi' projesi kapsamında ülkemizin değişik yörelerinde toplam 130 eski maden işletmesinin de çalışmaları yapılmıştır. Bu projeye eski maden işletmeleri tarihlendirilmeye çalışılırken aynı zamanda cevher ve posalardan numune alınarak yeni bir yatağın bulunabilme imkanları da araştırılmıştır. Ayrıca çalışılan bu eski işletmeler ileride başka araştırmaların yararlanabilmesi için koordinatlarıyla birlikte resimleri çekilerek envanter haline getirilmiş olup, rapor yayım aşamasındadır.

Bu proje kapsamında Giresun-Espiye- Çımaklı'da eski bir bakır işletme yatağında çökmüş galeriden dışarıya kusulan bir cevher teknesi bulunmuştur. Bu teknenin Amerika'da bulunan C-14 analizinde yaşı 2610 ±70 ve Almanya'da yapılan C-14 analizinde yaşı 2441±30 olarak gelmiştir. Bu da ortalama olarak bu teknenin 2500 yaşında olduğunu ve M.Ö. 500 yıllarında Giresun-Espiye-Çımaklı'da madencilik yapıldığını göstermektedir.

Giresun'nun M.Ö. 6. yüzyıl ile M.Ö. 4. yüzyıl arasında Pers egemenliği altında olduğu (Ana Britanica Cilt 7 sayfa 469) kabul edildiğinde işletmenin persler dönemine denk geldiğini söylemek mümkündür.

ABSTRACT

A total of 130 ancient mines have been investigated in different parts of Turkey within the framework of "the history of Mining in Anatolia" Project conducted by the General Directorate of M.T.A. The aim of this project is to date ancient mining operations and also to assess the potential of finding new ore deposits by sampling ore and dump material. Furthermore, the information concerning all these ancient mines has been gathered as an inventory including photographs and locality coordinates and report writing is underway.

In the course of this project, an ore carrier was found at the site of a caved in ancient adit driven in a copper deposit at Çımaklı (Espiye-Giresun). This ore carrier has been dated as being 2610±70 years old by C-14 method in US whereas it has been dated as being 2441±30 years old by the same method in Germany it follows from this that the ore carrier is 2500 years old on average and mining dates back to 500 BC at Çımaklı (Espiye-Giresun).

By assuming that Giresun and its neighbourhood remained under sovereignty of Persian empire between 6th century BC and 4th century BC (Ana Britanica v.9, p.469), it is possible to say that mining in the area coincides with the Persian era.